

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1916"

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím: A kenyérjegyrendszer Bp-estén

Forrás:

Bpesti hírlap

Bp.

1916 I-1.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A kenyérjegyrendszer Budapesten.

A tizes élmező-bizottság ma foglalkozott azzal az előterjesztéssel, mely *Folkusházy* Lajos tanácsos, a közéletmeztetés ügyosztályának vezetője készített a kenyérjegyrendszer életbeléptetésére vonatkozóan. Mindenekelőtt arról számolt be a tanácsos, hogy a főváros január 10-én még nem akarta életbeléptetni az új rendszert, mert addig nem készülhetnek el az előkészítés munkájával, a kormány azonban nem egyezett bele a halasztásba, hanem ragaszkodott a rendelet előírta időhöz. Ilyenformán sok intézkedés csupán időleges lesz, mert a legnagyobb munkát, a Budapesten levő magánkészletek összeírását már a rendszer működése közben kell elvégezni. A város el fogja rendelni a magánosok készletének összeírását s e készleteket a lisztbizottságok fogják nyilvántartani. Mindazok, akiknek otthon készletük van, február elseje után csak úgy kapnak jegyet, hogy az előírt adagba beszámítják a beváltott készletet. Január 10-étől a hónap végéig kivétel nélkül mindenki kap kenyérjegyet, azután pedig csak az, akinek nincs készlete. A jegyet, amelyen négy részre van osztva a napi adag, — két nyolc dekás és két kilenc dekás kenyérre — elfogadják a vendéglőkben is.

A tizes bizottság hozzájárult mindazokhoz a javaslatokhoz, melyeket *Folkusházy* tanácsos tett. Az intézkedéseken, ha azok néhol túlságosan szigoruaknak látszanak, bizonyára sokat fog enyhíteni a gyakorlat s így sem nagyobb kényelmetlenségre, sem nagyobb zavarra nem kell számítani. A kenyérjegyrendszer életbeléptetésének nem is a budapesti lakosok ellátása a legnehezebb része, hanem ama munkásoké, akik a környéken laknak, de egész napjukat a fővárosban töltik. Ezt a kérdést nem is

oldották meg ma, hanem több mással egyetemben csak akkor tárgyalnak róluk, ha a készleteket már összeírták.

A tizes élmező-bizottság ülésén *Bódy* Tivadar dr. alpolgármester elnökölt. *Folkusházy* tanácsos elmondta, hogy a kormány rendelete egészen különleges föladatok elé állítja a hatóságot, mert a fővárosban a magánosok egy részének van lisztkészlete. Ha igazságosan akarják a rendszert megvalósítani, akkor ezeket a készleteket kötelezően és egyenként össze kell írni. Az összeírás igen nagy munka s ezért a főváros sürgős előterjesztésben arra kérte a kormányt, hogy a fővárosi életviszonyok komplikáltságára való tekintettel engedelmessen halasztást, mert csak a készletek összeírása után lehet rátérni egy átgondolt kenyérjegyrendszerre. A kormány azonban ma érkezett leiratában arról értesítette a fővárost, hogy a rendszernek január 10-én való életbeléptetéséhez föltétlenül ragaszkodik, nincs azonban kifogása az ellen, ha az összeírás január végéig végzik el. Ilyen körülmények között arra kell a súlyt vetni, hogy január 10-én minden lakos kezében ott legyen a kenyérjegy, azután pedig a vendégjegyek s a szállóbeli kenyérjegyek kérdését kell megoldani. A többi részletkérdést csak január 30-ától kezdve lehet a fővárosban életbeléptetni. Szükség van tehát egy összeírásra, mely magában véve óriás munka, mert negyvenötven nyomtatványra van szükség, hogy a rendszer az óramű pontosságával működhessen. Különösen azt kell megtudni, hogy kinek mennyi lisztje van, azután a lakosság minőségére is tekintettel kell lenni. Ebben a tekintetben komplikálttá teszi a kérdést az, hogy ki az a „nehéz“ munkás? Egyéb ként január 10-én az eddig kiadott jegyeket hirdetés útján érvényteleníteni fogják.

Bemutatta ezután a tanácsos a bizottságnak a kenyérjegy tervét. A jegy három hétre — január 10-étől 29-éig — szól s napi 24 deka lisztről vagy 34 deka kenyérről szól. A jegy ellenében csakis fehér lisztet vagy kenyeret lehet vásárolni, kenyérlisztet nem. Minden szelvény csak arra a hétre érvényes

a melyik a szelvénycsoport oldalán föl van tüntetve. 5. A heti szelvénycsoport 28 szelvénye a héten belül tetszés szerint felhasználható. A szelvények közül 17 egyenként hat deka liszt vagy nyolc deka kenyér, 11 pedig egyenként hat deka liszt vagy kilenc deka kenyér vásárlására ad jogot. A kenyéradagokat azért kellett így elosztani, mert csak ilyen módon kerül ki a törvényesen megállapított adag. A kenyérjegyben még az a megjegyzés van, hogy lisztet és kenyeret csak a jegy előmutatása mellett lehet vásárolni. Az egyes szelvény magában érvénytelen, mert azokat a jegyről csakis az árusító (a pék, a kereskedő, a vendéglős stb.) vághatja le. Minden szelvényvel tetszés szerint lehet fehér lisztet vagy kenyeret vásárolni. Figyelmezteti a tanács a közönséget, hogy saját érdekében mindenki vigyázzon a jegyére, mert ha elvesz, nem pótolják mással. A jegy utánzása, másoknak való átengedése s minden egyéb visszaélés szigorú büntetés terhe alatt tilos.

A kereskedők a náluk lévő jegyekről január 16-áig tartoznak elszámolni. Kenyeret általában csak a pékeknél lehet vásárolni majd, mert a fővárosnak az a szándéka, hogy kizáróan a pékeknek ad kenyérlisztet. Ez alól nem lesz kivétel: a kereskedők csak főzölisztet fognak kapni. Hogy jeget nélkül kik kaphatnak majd főzölisztet, arról külön fognak tárgyalni. A szállók időleges vendégjegyek alapján szerzik majd be lisztkészletüket, illetve kenyerüket. A vendéglőkben és a szállókban az idegenekre vonatkozóan más kenyérjegy lesz érvényben: ez a jegy hasonlítani fog a bécsihez. A vasúti vendéglőkről s az étkező kocsikról külön intézkednek. A rendeletnek a nehéz testi munkát teljesítő munkásokról szóló rendelkezését csak a készletek összeírása után fogják majd végrehajtani, a mi azért is fontos, mert ezek naponta halvan grammal több lisztet, illetve nyolcvannégy grammal több kenyeret kapnak.

Bódy Tivadar dr. alpolgármester fölolvasta a belügyminiszter ama leiratát, melyben tudatja, hogy halasztást nem engedelmehet, majd *Glückstahl* Samu dr. szól az előterjesztéshez. Azt kívánta, hogy a közönséget érthető mondatokban megírt tájékoztatóban világosítsák föl a helyzetről. Meg kell érteni, hogy január végéig mindenki kap kenyérjegyet, azontul pedig csak az, akinek odahaza nincs készlete. Akiknek van készletük, azok majd csak akkor kaphatnak megint jegyet, ha a készletük — a 240 gramos napi adagot véve alannak — elfogyott. A jegy ellenében a vendéglőkben is kiszolgáltatnak kenyeret, de mi lesz majd az összeírás után, amikor azok, akiknek otthon készletük van, nem kapnak jegyet? Az ilyen budapesti polgárnak tehát, ha vendéglőkben akar enni, magával kell vinnie a kenyeret.

A bizottság ezután egyhanguan tudomásul vette az előterjesztést.